

ISSN 2616-4868

ISSN 3041-1521 Online

UDC 614.21

КЛІНІЧНА ТА ПРОФІЛАКТИЧНА МЕДИЦИНА

НАУКОВИЙ МЕДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

CLINICAL AND PREVENTIVE MEDICINE

SCIENTIFIC MEDICAL JOURNAL

№ 4 (34) / 2024

ЗАСНОВНИК:

Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини»
Державного управління справами

FOUNDER:

State Institution of Science «Research and Practical Center of Preventive and Clinical Medicine» State Administrative Department

Головний редактор – Дячук Д.Д.
Заступник головного редактора – Ященко Ю.Б.
Провідний редактор – Грішин В.Б.
Науковий редактор – Міхалєв К.О.
Відповідальний секретар – Кондратюк Н.Ю.
Літературний редактор – Данченко Д.Є., Машкіна О.М.
Відповідальна за адміністрування (Scopus) – Шестак Н.В.

Chief Editor – Diachuk D.D.
Deputy Editor-in-Chief – Yaschenko Yu.B.
Leading editors – Grishyn V.B.
Scientific editor – Mikhaliev K.O.
Responsible secretary – Kondratiuk N.Yu.
Literary editor – Danchenko D.E., Mashkina O.M.
Responsible for administration (Scopus) – Shestak N.V.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Дячук Д.Д. (Україна)
Ященко Ю.Б. (Україна)
Кондратюк Н.Ю. (Україна)
Васильєва Т.Л. (США)
Квасницький М.В. (Україна)
Литвин О.В. (Україна)
Мороз Г.З. (Україна)
Бевзенко Т.Б. (Україна)
Буряк О.Г. (Україна)
Сафа Гурсой (Туреччина)
Крячкова Л.В. (Україна)
Курик О.Г. (Україна)
Шкорботун Я.В. (Україна)
Бленд Сара (США)
Ященко Олександр (США)
Гладких Ф.В. (Україна)
Дабровський Войцех (Польща)
Ткаченко Р.П. (Україна)
Грузєва Т.С. (Україна)
Головко С.В. (Україна)

EDITORIAL BOARD

Diachuk D.D. (Ukraine)
Yaschenko Y.B. (Ukraine)
Kondratiuk N.Y. (Ukraine)
Vasylyeva T.L. (USA)
Kvasnitskyi M.V. (Ukraine)
Lytvyn O.V. (Ukraine)
Moroz G.Z. (Ukraine)
Bevzenko T.B. (Ukraine)
Buryak O.G. (Ukraine)
Safa Gursoy (Turkey)
Kriachkova L.V. (Ukraine)
Kurik O.G. (Ukraine)
Shkorbotun Y.V. (Ukraine)
Bland Sarah (USA)
Yaschenko Alex (USA)
Hladkykh F.V. (Ukraine)
Dabrowski Wojciech (Poland)
Tkachenko R. P. (Ukraine)
Gruzieva T.S. (Ukraine)
Golovko S.V. (Ukraine)

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради *Дячук Д.Д.*

Вдовиченко Ю.П. (Україна)
Коваленко В.М. (Україна)
Кузнецова С.М. (Україна)
Лазорішинєць В.В. (Україна)
Лурін І.А. (Україна)
Нетьяженко В.З. (Україна)
Пархоменко О.М. (Україна)
Страфун С.С. (Україна)
Усенко О.Ю. (Україна)
Файнзільберг Л.С. (Україна)
Черній В.І. (Україна)
Шевцов А. Г. (Україна)

EDITORIAL COUNCIL

Editor-in-Chief *Diachuk D.D.*

Vdovichenko Yu.P. (Ukraine)
Kovalenko V.M. (Ukraine)
Kuznetsova S.M. (Ukraine)
Lazorishinets V.V. (Ukraine)
Lurin I.A. (Ukraine)
Netyazhenko V.Z. (Ukraine)
Parkhomenko O.M. (Ukraine)
Strafun S.S. (Ukraine)
Usenko O.Yu. (Ukraine)
Fainzilberg L.S. (Ukraine)
Cherniy V.I. (Ukraine)
Shevtsov A.G. (Ukraine)

Адреса редакції:

01014, м. Київ, вул Верхня, 5, Україна
Тел. (044) 254-68-71, e-mail: mag.cp.medical@gmail.com
<http://www.cp-medical.com>

Періодичність виходу – 8 разів на рік

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
№ 17834-6684P від 04.05.2011 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДНУ "НПЦ ПКМ" ДУС (протокол №3 від 18.04.2024 р.)

Підписано до друку 19.04.2024 р.

Видавець – Державна наукова установа
«Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами
Журнал входить до списку друкованих (електронних) періодичних видань, що включаються до Переліку наукових фахових видань України (Наказ МОН України 07.05.2019 р. № 612)

Журнал індексується в CrossRef (США)

Усі статті обов'язково рецензуються.

Цілковите або часткове поширення в будь-який спосіб матеріалів, опублікованих у цьому виданні, допускається лише з письмового дозволу редакції. Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

© Державна наукова установа
«Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини»
Державного управління справами

(ACCEPTED 06-JUL-2023)

State Institution of Science
«Research and Practical Center of Preventive and Clinical Medicine»
State Administrative Department

Надруковано в типографії: ФОП Лівак У.М., м. Чернівці, вул. Головна, 244/ 5. Свідцтво: серія ДК-7505, від 8.11.2021 р.

Наклад 500 прим. Ум. друк. арк.: 15,4. Зам. №53-2024.

ЗМІСТ

№ 4 (34)

КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

Олег Д. Нікітін, Сергій П. Пасечніков, Сергій В. Головка,
Сергій В. Ткаченко, Єгор М. Слободянюк

**ІНДИВІДУАЛІЗОВАНИЙ ПІДХІД
ДО ДРЕНУВАННЯ ВЕРХНІХ
СЕЧОВИХ ШЛЯХІВ ПІСЛЯ
РЕТРОПЕРИТОНЕОСКОПІЧНОЇ
УРЕТЕРОЛІТОТОМІЇ 6**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.01>

Ольга С. Паламарчук, Мирослав М. Лешко,
Владислав О. Клушин, Світлана В. Лукашук,
Галина І. Мороз, Володимир П. Фекеца

**НОВИЙ АЛГОРИТМ ДІАГНОСТИКИ
ОЖИРІННЯ НА ОСНОВІ ПОКАЗНИКІВ
КОМПОНЕНТНОГО СКЛАДУ ТІЛА 13**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.02>

Таміла Є. Цибульська, Олександра Ю. Тіткова,
Катерина О. Костровська

**ЗМІНИ РІВНЯ 25-ГІДРОКСИВІТАМІНУ
Д У РОТОВІЙ РІДИНІ У ДІТЕЙ
З ПРОГРЕСУЮЧОЮ МІОПІЄЮ 19**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.03>

Андрій М. Проценко, Ніна С. Проценко,
Мар'яна Л. Шемелько, Людмила Л. Решетник,
Надія В. Червонна, Ксенія О. Сорокіна

**ОЦІНКА ЯКОСТІ ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ
З ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ РОЗЛАДАМИ
ЗУБО-ЩЕЛЕПНОГО АПАРАТУ,
ПОЄДНАНИХ З ДЕНТОАЛЬВЕОЛЯРНОЮ
ФОРМОЮ ГЛИБОКОГО ПРИКУСУ 26**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.04>

Юлій І. Ярош, Микола Я. Романишин

**АЛГОРИТМ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ
ТЕРАПІЇ ДЛЯ КРИТИЧНО ХВОРИХ
ПАЦІЄНТІВ В УМОВАХ ВІДДІЛЕННЯ
АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ ТА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ .. 33**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.05>

ДОСЛІДЖЕННЯ

Оксана В. Мельник, Ірина В. Коваленко, Микола З. Воробець,
Віктор В. Чаплик, Олена К. Онуфрович, Ірина М. Ковальчук,
Мар'яна Я. Савицька

**МІКРОФЛОРА БОЙОВОЇ РАНИ ОРГАНІВ
ТАЗУ ЧОЛОВІКІВ І ДИСБАКТЕРІОЗ
СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ 42**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.06>

Оксана Г. Гайко, Людмила І. Климчук

**КЛІНІКО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ
ПРЕДИКТОРИ ЕФЕКТИВНОСТІ
КОНСЕРВАТИВНОГО
ТА ОПЕРАТИВНОГО ЛІКУВАННЯ
НЕВРОПАТІЇ СЕРЕДИННОГО НЕРВА
В КАРПАЛЬНОМУ КАНАЛІ 50**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.07>

Ігор К. Венгер, Святослав Я. Костів, Сергій М. Діденко,
Надія І. Цюприк, Димитрій В. Хвалибога

**РЕОЛОГІЧНА ЕКСТРАКЦІЯ ТРОМБУ
ПРИ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОМУ
ТРОМБОЗІ ПІДКОЛІННО-
ГОМІЛКОВОГО СЕГМЕНТА
ПІСЛЯ ЕНДОВАСКУЛЯРНИХ
МЕТОДІВ РЕВАСКУЛЯРИЗАЦІЇ 57**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.08>

Анатолій П. Ошурко, Ігор Ю. Олійник,
Наталія Б. Кузняк, Валентина В. Сухляк

**ПЕРВИННА ТА
ПОСТОСТЕОІНТЕГРАЦІЙНА
СТАБІЛЬНІСТЬ КОРОТКИХ
(УЛЬТРАКОРОТКИХ) ІМПЛАНТАТІВ
НА БЕЗЗУБИХ АТРОФОВАНИХ
ДИСТАЛЬНИХ СЕГМЕНТАХ НИЖНЬОЇ
ЩЕЛЕПИ – ІНДИКАТОР НЕГАЙНОГО,
АБО ВІДТЕРМІНОВАНОГО
ЇХ НАВАНТАЖЕННЯ 63**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.09>

Наталія В. Курділь, Борис І. Паламар,
Вікторія С. Лісовська, Петро Г. Жмійко,
Галина М. Балан, Владислава В. Андрющенко

**ГЕПАТОТОКСИЧНІ ЕФЕКТИ,
ОБУМОВЛЕНІ КОМБІНОВАНИМ
СПОЖИВАННЯМ ОПІОЇДНИХ
НАРКОТИКІВ І АЛКОГОЛЮ 72**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.10>

Катерина В. Юрко, Інна В. Андрусович

**КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНІ
ХАРАКТЕРИСТИКИ ХВОРИХ
ІЗ КОРОНАВІРУСНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ
COVID-19 ТА ЇЇ КОМОРБІДНІСТЬ 78**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.11>

ДЕФІЦИТ ЙОДУ В ХАРЧУВАННІ НАСЕЛЕННЯ – ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА, ЩО ПОТРЕБУЄ ЗАКОНОДАВЧОГО ВИРІШЕННЯ В УКРАЇНІ

Кравченко В. І., Раков О. В., Тронько М. Д.

Державна установа «Інститут ендокринології та обміну речовин
ім. В. П. Комісаренка НАМН України», м. Київ, Україна

Мета. Дослідження йодної забезпеченості населення України.

Матеріали та методи. Методом багатоступеневої загальнонаціональної вибірки зі всіх регіонів України відібрано 263 респондентів віком 18-69 років, у яких визначали екскрецію йоду з сечею (ЕЙС). Визначали екскрецію йоду у 300 осіб, що проходили обстеження в поліклініці інституту. ЕЙС визначали церій – арсенітним методом в йодній лабораторії інституту, що входить до світової системи лабораторій EQUIP та проходить постійний контроль якості в CDC центрі (Center for Disease Control and Prevention, CDC) в м. Атланта (США).

Результати та обговорення. За результатами дослідження ЕЙС у всіх регіонах України населення знаходилося в межах йододефіциту слабого ступеня. Медіана ЕЙС становила 75,17 мкг/л. Практично 70 % обстежених знаходилося в зоні йододефіциту легкого і середнього ступеня. Найбільш виражений йододефіцит, що наближався до середнього ступеня йодної недостатності, спостерігався в північному регіоні України. Подібні результати зафіксовані і при дослідженні добової ЕЙС. Дослідження ЕЙС у хворих з ендокринною патологією та у осіб контрольної групи показало, що тільки 35 % хворих та 40 % осіб без ендокринної патології мали нормальне йодне забезпечення. Звертає на себе увагу, що серед жінок дітородного віку знижене забезпечення йоду спостерігалось у 38 % обстежених. Наслідком йододефіциту є ЙДЗ, це не тільки захворювання щитоподібної залози, але й ціла низка патологічних станів: патологія вагітності, безплідність, викидні, мертворожденість, вроджені аномалії, підвищена перинатальна та дитяча смертність та інші. Найбільшою уваги заслуговують ураження розвитку центральної нервової системи, наслідком чого є зниження інтелекту розвитку дітей та в цілому всієї нації. Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка займається проблемою вирішення профілактики ЙДЗ протягом багатьох років. За ініціативою інституту були видані накази МОЗ, здійснена Державна програма з ліквідації йододефіцитних захворювань. В результаті рівень забезпечення населення йодом був збільшений майже в 10 разі, та суттєво зменшена захворюваність населення на вроджений гіпотиреоз дифузний та вузловий зоб. Для ліквідації йододефіцитних захворювань нами були представлені 3 проекти Законів до Верховної Ради України. Останні дослідження вказують на необхідність законодавчого вирішення проблеми запобігання йододефіцитним захворюванням.

Висновки. В зв'язку з наявністю йододефіциту в харчуванні населення України необхідне прийняття законодавчих актів по упередженню йодозалежних захворювань.

COVID-19-АСОЦІЙОВАНА АНОСМІЯ У ПЕДІАТРИЧНИХ ПАЦІЄНТІВ: ОГЛЯД ТЕМАТИЧНИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Лобова О. В.¹, Троян В. І.²

1 – Київський медичний університет, м. Київ, Україна

2 – Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя, Україна

Вступ. 11 березня 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) дала оцінку, що спалах COVID-19 можна охарактеризувати як пандемію через тривожні рівні поширення та тяжкості. У квітні 2020 року ВООЗ включила втрату нюху (аносмію) та втрату смаку (агевзію) в офіційний список поширених симптомів COVID-19. Статистичні дані щодо дітей та підлітків із COVID-19 показують, що втрата нюху та смаку є поширеними симптомами не лише у дорослих, а й у педіатричних пацієнтів, і навіть можуть бути єдиними проявами вищезгаданої інфекції. Тому вивчення надійних предметних ресурсів відіграє важливу роль в обміні професійним досвідом для більш раннього виявлення захворювання та запобігання його подальшому поширенню.

Мета. Здійснити огляд тематичних публікацій щодо COVID-19-асоційованої аносмії у педіатричних пацієнтів.

Матеріали та методи. Огляд тематичних джерел, присвячених проблемі поширеності COVID-19-асоційованої аносмії у дітей, а також її патогенезу, діагностиці, лікуванню та одужанню. Особливість дитячої COVID-19-асоційованої аносмії пов'язана з тим, що діти складають дуже низький відсоток хворих на COVID-19 (порівняно з дорослими), здебільшого із легким перебігом захворювання. Обізнаність щодо аносмії та її правильної діагностики мають вирішальне значення для дітей та підлітків, оскільки вона може бути єдиним проявом у пацієнтів педіатричного профілю з позитивним результатом на COVID-19.

Результати та обговорення. Аносмія/агевзія може бути єдиним симптомом, раннім ідентифікатором і найсильнішим провісником інфекції COVID-19 у педіатричних пацієнтів. Нижча експресія гена ACE-2 в епітелії носа у дітей і підлітків порівняно з такою у дорослих призводить до нижчого рівня інфікування COVID-19 у педіатричній популяції, особливо у дітей молодшого віку. Можливі подальші дослідження щодо диференціальної діагностики COVID-19 та інших інфекцій, у тому числі сезонного грипу, що проявляються як нюховою, так і смаковою дисфункцією, а також діагностики аносмії у дітей та підлітків з аутистичним спектром та різними типами психічних розладів.

Висновки. Публікацій стосовно COVID-19-асоційованої аносмії у дітей та підлітків менше, ніж стосовно дорослих пацієнтів. Проте кожна стаття, кожне дослідження та огляд історії хвороби є дуже цінними, враховуючи поточну ситуацію. Таким чином, ґрунтовне ознайомлення з новими публікаціями щодо найпоширеніших симптомів захворювання повинно мати високий пріоритет у практикуючих лікарів. Оскільки захворюваність на COVID-19 носить характер пандемії, досвід кожного іноземного колеги має велике значення.